

Gebiedstafels A13/A16:

- **Terbregseveld,**
- **Lage Bergse Bos,**
- **Midden,**
- **West**

Platform RegioparkRottemeren–A13/A16

- 19 belangenorganisaties namens 30.000 huishoudens
 - www.platformA13A16.nl
-

Aan: Gemeente Lansingerland, Raadcommissie Ruimte, vergadering 25 augustus 2015.

Betreft: Reactie op de concept Afsprakenkaart A13/A16 en de
Uitgangspunten Inpassingsovereenkomst.

Datum: 13 augustus 2015

Geachte Raadsleden,

Het College van B&W heeft u de concept Afsprakenkaart A13/A16 voorgelegd, waarover in de Bestuurlijke Afstemgroep A13/A16 overeenstemming is bereikt. In de voorgaande jaren hebben de gemeenteraden van Lansingerland en Rotterdam met moties duidelijk richting gegeven aan die inpassing van de A13/A16. In 2009 door een tunnel te eisen door het Lage Bergse Bos en in 2012 door de zogenaamde “saldo nul “ moties. Deze moties hebben duidelijk een positief effect gehad op het resultaat dat nu voorligt. Dat zou reden tot tevredenheid moeten zijn, maar uit de reacties van Gebiedstafels en bewonersorganisaties blijkt onvrede.

Hoe kan dit ? Het antwoord is kort samengevat:

De inpassing in de omgeving kan veel beter, maar.....

- voorstellen daarvoor vanuit de omgeving zijn niet serieus beoordeeld,
- daardoor worden belangrijke kansen voor een meer optimale inpassing gemist.

Meer ingrijpende voorstellen zijn zonder serieus onderzoek met onvoldoende steekhoudende argumenten terzijde geschoven. Er is gekeken naar wettelijke verplichtingen, opgerekt met de eisen uit de moties. Daarmee is echter alleen een ondergrens aangegeven waar de inpassing aan moet voldoen. Die ondergrens betekent niet dat niet verder gekeken mag worden of het niet nog beter kan tegen wellicht acceptabele meerkosten.

Niet is onderzocht of deze voorstellen zoveel extra kwaliteit inbrengen, dat de meerkosten ruimschoots acceptabel blijken. Die politieke afweging tussen meerkosten en winst in omgevingskwaliteit kan nu niet gemaakt worden, omdat beiden niet zijn onderzocht.

Het streven moet zijn de weg zo goed mogelijk in te passen. Natuurlijk spelen de kosten daarbij een belangrijke rol en niet ontkend kan worden, dat een inpassing die voldoet aan normen richtinggevend kan zijn voor verantwoordde maatschappelijke kosten. Maar voldoen aan de normen mag niet de enige maatstaf zijn. Een aantal voorstellen is nu afgewezen met als argument dat aan saldo nul kan voldaan worden met minder kosten, zonder dat is beoordeeld of die betere oplossing een meerwaarde oplevert die de meerkosten kan rechtvaardigen.

Ondergetekenden verzoeken u daarom het volgende:

1. T.a.v. Afgewezen voorstellen

Te eisen dat de afgewezen voorstellen van de gebiedstafels alsnog worden onderzocht op:

- de winst aan omgevingskwaliteit
- de kosten

De belangrijkste voorstellen vindt u in de toelichtende bijlage

2. T.a.v. Budget voor betere inpassing

Als er een redelijke verhouding blijkt tussen meerkosten en omgevingswinst:

- daarvoor budget te eisen,
- daarvoor ook het Rijk aan te spreken, omdat het Rijk zich niet kan beroepen op het ontbreken van wettelijke verplichtingen voor omgevingskwaliteit.

3. T.a.v. Saldo nul maatregelen

Te eisen dat de onzekerheden t.a.v. dubbellaags zoab-fijn met financiële en juridisch houdbare garanties zijn afgedekt.

4. T.a.v. nut en noodzaak van de A13/A16

Aan te dringen op een actualisatie van de maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA).

De MKBA dateert van vóór de crisis en is bijna 10 jaar oud. Hij is gebaseerd op economische prognoses, die nu, ook bij het aantrekken van de economie niet meer als realistisch worden beschouwd. Er is dus alle reden om na te gaan of de weg nog wel nodig is.

In een bijlage bij deze brief worden deze vier punten nader toegelicht en met argumenten onderbouwd. Ook zullen door de gebiedstafels en bewonersorganisaties die deze brief ondertekenen nog toelichtende en aanvullende reacties toegezonden kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

P.C. Scheublin (correspondentieadres: prscheublin@kpnplanet.nl)

Namens:

- **Gebiedstafels A13/A16: Terbregseveld, Lage Bergse Bos, Midden en West,**
- **Platform RegioparkRottemeren - A13/A16.**

Voorbehoud:

Het was niet mogelijk alle leden van de gebiedstafels en het platformorganisaties in deze vakantieperiode te bereiken.

Van de Gebiedstafelleden heeft meer dan de helft tot twee derde van de deelnemers positief gereageerd en van de Platformdeelorganisaties driekwart.

Copie: Een gelijklopende brief zal verzonden worden aan de Commissie EHMD van de gemeente Rotterdam voor de vergadering van 2 september.

Bijlagen: 1. Toelichting
 2. Deelnemende organisaties in het Platform

Bijlage 1

Toelichting: bij de brief d.d. 13 augustus 2015 aan de Raadscommissie Ruimte van de gemeente Lansingerland

Betreft: Reactie op de concept Afsprakenkaart A13/A16 en de Uitgangspunten Inpassingsovereenkomst.

1. T.a.v. Afgewezen voorstellen

Dit betreft met name de hierna volgende meer ingrijpende voorstellen. Daarnaast betreft het een aantal andere zaken, waarvan de adviezen van de gebiedstafels een completer beeld geven.

- **1.1 Glazen overkapping Terbregseveld:**
Een voorstel voor een verlenging van de tunnel met een glazen overkapping werd reeds in januari 2012 ingebracht ver voor de start van de gebiedstafels. De glazen overkapping volgens het concept van Movares levert naast een verbetering van de geluidskwaliteit ook een belangrijke bijdrage aan de luchtkwaliteit op punten waar nu niet aan saldo nul wordt voldaan. In de gebiedstafel werd dit opnieuw voorgesteld. In december 2014 werd dit voorstel afgewezen met als belangrijkste argument dat de oplossing niet voldoet aan de regels voor tunnelveiligheid. Dit was echter reeds in 2012 bekend. In 2012 werd daarom juist verzocht de mogelijkheden te onderzoeken om de veiligheidsregels aan te passen voor glazen overkappingen. RWS spreekt van een wettelijke eis, maar de regel waar het hier om gaat is een Europese richtlijn die niet in de Nederlandse wet is opgenomen. Dit en de andere argumenten van RWS om de glazen overkapping niet te onderzoeken zijn door de gebiedstafel weerlegd in een brief van 10 januari 2015 aan de BAG, maar daar is niet op gereageerd.
- **1.2 Alternatief voor overkapping Terbregseveld: extra rijstrook zonder invoeging.**
Naast de glazen overkapping is nog een ander voorstel gedaan om een overkapping in het Terbregseveld mogelijk te maken zonder aanpassing van de regelgeving. De al dan niet wettelijke regel waar de glazen overkapping op stuitte bij RWS heeft te maken met een invoeging vanuit de A20 vlak voor de tunnelingang. Daarvoor is ook een ander oplossing mogelijk. Door direct drie rijstroken in de tunnel aan te leggen wordt deze invoeging voorkomen. Dit brengt nauwelijks kosten met zich mee, aangezien de tunnel al wordt aangelegd met ruimte voor drie rijstroken met het oog op toekomstige uitbreiding. Daarin worden maar twee rijstroken van asfalt worden voorzien. De derde strook ook asfalteren betreft marginale meerkosten. Of deze oplossing mogelijk is, is afhankelijk van de verkeersverdeling over de rijstroken van de A16 en de strook van de A12. Op deze oplossing is in het geheel niet gereageerd door RWS.
- **1.3 Saneringssituaties nu meenemen**
Voorgesteld is om de bestaande saneringssituaties voor geluidhinder (o.a. Bloemenbuurt Ommoord) gelijk op te lossen nu hier toch aan de geluidschermen rond het Terbregseplein gewerkt gaat worden. Volgens de wettelijke regels wordt nu alleen het extra geluid van de A13/A16 weggenomen, maar de bestaande normoverschrijding blijft bestaan (nu tot 60dB). Ook saldo nul helpt hier niet, want het is een bestaande situatie. Dit voorstel is niet overgenomen.

- 1.4 Verlaagde ligging tunnel Lage Bergse Bos niet afhankelijk maken van creativiteit aannemers. Dit hoort als noodzakelijke eis in het bestek.
 Uit de schetsontwerp van het Recreatieschap voor de inpassing van de 8m hoge landtunnel blijkt dat een goede inpassing vrijwel onmogelijk is.
 Het is positief dat aannemers worden uitgedaagd in te schrijven met een half verdiepte ligging, maar als er vertrouwen in is dat dit binnen budget realistisch is, dan is dit punt belangrijk genoeg om het als harde eis in de aanbesteding op te nemen.
 Verder zou de creativiteit niet gelimiteerd moeten worden op half verdiept, maar moet verdere verdieping niet worden uitgesloten als dat binnen budget mogelijk is.
- 1.5 Verlaging bij RR/HSL/N471
 Positief is, dat wordt onderzocht of het viaduct over RandstadRail lager aangelegd kan worden. De aansluitende verlaging van de aansluiting N471 is echter technisch en financieel op onvolledig onderzoek met onjuiste uitgangspunten afgewezen.
 Een verdiepte N 471 levert een verlaging van de rijksweg op (ca. 6 meter t.h.v. N471). Dit draagt bij aan het niet (minder) zien alsook aan het niet (minder) horen (ca 4 db). Lager met lagere schermen dus minder zichtbaar, en minder vaak hoorbaar, en dat volgens berekeningen bewonersgroep even duur zo niet goedkoper. Saldo 0 kan dan gerealiseerd worden zonder dubbellaags zoab-fijn, waarvan de geluidsreductie nog onzeker is. Zo dit al het geval is, geeft een laaggelegen rijksweg met een de verdiepte N471 nog meer geluidsreductie.
- 1.6 Verlaging AvO-laan tot tunnelmond noord;
 Dit voorstel is afgewezen omdat een verlaging in het grondwater zou leiden tot een dure betonnen bak van € 60mln. Er is niet bekeken wat mogelijk is met een beperkte verlaging tot aan het grondwaterniveau zonder excessieve meerkosten. Een verlaging van 1,5m lijkt dan mogelijk. Daarmee kan ook het viaduct AvO laan 1,5m omlaag wat een belangrijk winstpunt is. Wij zien dat graag alsnog onderzocht.
- 1.7 Ontsluitingsweg bedrijventerrein Schiebroek.
 Deze ontsluitingsweg die nu ten noorden van de N209 ligt geeft door verplaatsing naar de zuidzijde grote negatieve gevolgen. De gezondheid van o.a. sporters (kinderen) op de sportvelden is in het geding en een volkstuinencomplex van eerder van elders verplaatste tuinders moet opnieuw verdwijnen. Gezien die gevolgen is het niet acceptabel dat er niet een verkeersvariant met een noordelijke ligging bedacht kan worden, desnoods een second best oplossing waarbij ook de verkeersafwikkeling een veer laat. Een door mw. Baljeu in de raadscommissie in Rotterdam ingebrachte variant waarbij de aansluiting van de ontsluitingsweg verplaatst wordt naar de aansluiting van de Boterdorpseweg op de N209 dient daarbij overwogen te worden. Met een noordelijke ontsluiting komt de A13/A16 weer zuidelijker te liggen, waardoor ook een minder hoge passage RR en HSL mogelijk wordt. Ook kan het probleem van de ontsluiting Wildersekade opgelost worden! De oplossing is naar verwachting bovendien kostenbesparend.
- 1.8 Recreaduct en ecologie.
 Het brede recreaduct tussen Schiebroeksepark en Vlinderstrik is gereduceerd tot een gewoon fiets/voetgangersviaduct. Dit betreft niet een voorstel van de gebiedstafels dat is afgewezen, want dit recreaduct was al opgenomen in de bestuurlijke principeafspraken die door de BAG aan de gebiedstafel werden voorgelegd voor nadere uitwerking. Dit voorstel is echter na afsluiting van de gebiedstafel teruggetrokken. Dat is bijzonder

teleurstellend, omdat dit recreaduct ook een ecoduct functie vervulde voor de (kleinschalige) fauna in dit gebied en omdat er bij de inpassing van de A13/A16 nauwelijks aandacht is gebleken voor flora en fauna. Een ecoduct hoeft geen 60 meter breed te zijn, omdat het gaat hier gaat om dieren als vossen, konijnen, wezels en egels maar ook om vleermuizen die een groene oversteek gebruiken als geleidingsroute. Een verdubbeling van het voorgestelde fiets-en wandelpad van 8 naar 16 meter, biedt al die mogelijkheid.

- 1.9 Saldo Nul referentiepunten zijn op een aantal punten niet representatief, aanvullend onderzoek is nodig
 - In het noordelijk gedeelte van Overschie zal ook de hooggelegen bocht van de A13 naar de A13/A16 geluidhinder opleveren voor Overschie. Daar bevinden zich echter geen referentiepunten. Of hier aan saldo nul wordt voldaan is echter niet onderzocht omdat dit gebied buiten de projectgrenzen zou vallen. In de saldo nul motie is echter alleen sprake van omwonenden en niet van projectgrenzen.
 - Voor Saldo Nul Hofweg /Schieveensedijk kan referentiepunt 50 niet representatief zijn. Het referentiepunt ligt ca. 1,5km van de A13/A16 terwijl er woningen staan op onder andere 100m van het tracé in de bocht van A13 naar A13/A16.
 - Voor de hoogbouw in Ommoord kunnen de referentiepunten op maaiveld niet representatief zijn, omdat de geluidschermen de hoogbouw onvoldoende afschermen.
- 1.10 Geen voorstellen voor de driehoek geaccepteerd

Voor de driehoek tussen Doenkade en de Boog van A13 naar A13/A16 heeft de gebiedstafel geen voorstellen mogen doen omdat er door RWS nog geen inzicht gegeven kon worden wat hier zou gaan gebeuren. Terwijl er wel degelijk ideeën waren zijn die niet besproken.
- 1.11 Aarden Wal langs Polder Schieveen

De gebiedstafel heeft voorgesteld een lage aarden wal aan te leggen tussen de Bocht en de Oude Bovendijk om de natuur in de Polder Schieveen af te schermen van de negatieve effecten – voornamelijk lichtinval en beweging – van de A13/16. Dit voorstel werd overgenomen, maar op de Afsprakenkaart was de aarden wal plots vervangen door de hakhoutzone, een alternatief dat deze de problemen onvoldoende aanpakt.

2. T.a.v. Budget voor betere inpassing

Als er een redelijke verhouding blijkt tussen meerkosten en omgevingswinst:

- daarvoor budget te eisen,
- daarvoor ook Rijk aan te spreken, omdat het Rijk zich niet kan beroepen op het ontbreken van wettelijke verplichtingen voor omgevingskwaliteit.

Voor verantwoordde inpassing in de omgeving bestaan geen wettelijke eisen, die zijn er alleen voor de aspecten lucht en geluid.

Ruimtelijke kwaliteit is niet in wettelijke regels vastgelegd, maar blijft wel een verantwoordelijkheid voor rekening van het project dat een inbreuk maakt op aanwezige omgevingskwaliteit. Met name in de omgeving van de A13/A16 waar op een aantal punten al jaren door de regio is geïnvesteerd of nog wordt geïnvesteerd in recreatie (Lage Bergse Bos) en natuur (Vlinderstrik en Polder Schieveen). Deze investeringen worden deels teniet gedaan door de aanleg van de A13/A16, dus het is toch op zijn minst fatsoenlijk als het rijk deze schade compenseert met investeringen om de ruimtelijke kwaliteit weer op het huidige niveau te krijgen.

3. T.a.v. Saldo nul maatregelen

Na te gaan hoe de onzekerheden t.a.v. dubbellaags zoab-fijn met financiële en juridisch houdbare garanties zijn afgedekt.

In de concept Afsprakenkaart wordt ervan uitgegaan dat saldo nul wordt gehaald, maar in de afspraken daarover zit nog wel een onzekerheid t.a.v. de toepassing van Dzoab-fijn. In een brief aan de Rotterdamse raadscommissie EHMD van 30 mei 2015 stelt wethouder Langenberg dat er nog onzekerheden zijn t.a.v. levensduur en onderhoud: *(citaat)*

“Over dit risico zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en regio en de financiële consequenties daarvan zijn in het investeringsbudget meegenomen”

Hoe zien die afspraken eruit en op welke extra maatregelen zijn die financiële consequenties gebaseerd?

4. T.a.v. nut en noodzaak van de A13/A16

Aan te dringen op een actualisatie van de maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA).

De MKBA dateert van vóór de crisis en is bijna 10 jaar oud. Hij is gebaseerd op achterhaalde economische prognoses. Er is dus alle reden om na te gaan of de weg nog wel nodig is. Wij hebben daar eerder aandacht voor gevraagd met de volgende overwegingen:

4. 1. Afname van de mobiliteit in de laatste jaren, is groter dan door de recessie verklaard kan worden. Oorzaken:
 - “Het Nieuwe Werken”, internet
 - Jongeren laten de auto staan, minder interesse in autobezit,
 - Verkeersprognoses van de Provincie liggen ver onder die van het laagste groeiscenario dat voor de A13/A16 berekeningen is gehanteerd.
- 4.2. Economische groei komt bij economisch herstel op structureel lager niveau dan voor de recessie (Halbe Zijlstra in het Financieel Dagblad),
- 4.3. Commissie MER constateerde in 2009 bij beoordeling van de MER dat de doelstelling van het project “Verbeteren van de leefbaarheid” niet wordt gehaald.

Bijlage 2 Deelnemende organisaties Platform RegioparkRottemeren A13/A16

■ Platform RegioparkRottemeren - A13/A16 19 belangenorganisaties namens 30.000 huishoudens

Bewonersverenigingen	Adres / Secretariaat	
1. Bewonersorganisatie Ommoord (BOO)	Stresemannplaats 8,	3068 JL Rotterdam
2. Bewonersvereniging 'Heide-Bes' (wijk Keizershof)	Linus Paulingweg 6,	3069 NM Rotterdam
3. Bewoners Rotte-band	Bergse L. Rottekade 340,	3056 LM Rotterdam
4. Bewonersorganisatie Terbregge's Belang	Bergse L. Rottekade 294d	3056 JV Rotterdam
5. Belangenver. Hillegersberg-Bergse Bos (BVHBB)	Borodinlaan 4	3055 KC Rotterdam
6. Community InHillegersberg (vh: BoMK+Bo Oud Hillegersberg)	Van Beethovenlaan 60,	3055 JD Rotterdam
7. Vereniging Molenlaanbelangen	Molenlaan 88,	3055 EN Rotterdam
8. SBO: Samenwerkende Bewonersorganisaties Schiebroek "Leven in Schiebroek"	Kastanjesingel 80,	3053 HN Rotterdam
9. Vereniging tot Behoud van Kern en Plassen Hillegersberg	Berglustlaan 9	3054 BA Rotterdam
10. Bewonersorganisatie 110-Morgen	Minervaplein 96	3054 SK Rotterdam
11. Bezorgde Bewoners Berkelseweg	Berkelseweg 68,	2661 AJ Bergschenhoek
12. Stichting Rotte-Verband (Hoeksekade, Kruisweg, Oud-Verlaat en Rottekade)	Molengang 4,	2661 JZ Bergschenhoek
13. Bewonersorganisatie 'Rotte' (BOR)	Rottekade 57,	2661 JN Bergschenhoek
Organisaties voor Natuur, Milieu, Stedenbouw		
14. Natuur- en Vogelwacht Rotta	Hoeksekade 164,	2661 JL Bergschenhoek
15. Stichting Rotterdams Milieucentrum (RMC)	Schiekade 189,	3013 BR Rotterdam
16. Vereniging Stedebouwkundig Wijkbehoud Hillegersberg Schiebroek Terbregge (VSW)	Postbus 35054,	3005 DB Rotterdam
17. Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland	Postbus 30316	2500 GH Den Haag
18. Vereniging Tegen Milieubederf (VTM)	Postbus 21690 Bijldorp Oost 8	3001 AR Rotterdam 2992 LA Barendrecht
19. Rotterdamse Bond van Volkstuinders (RBvV)	Strevelsweg 700-308	3083 AS Rotterdam